

De mogelijke impact van greenwashing op het werk van de accountant

Klimaat en duurzaam ondernemen zijn hot topics tegenwoordig. Steeds meer organisaties rapporteren over het gevoerde duurzaamheidsbeleid en hoe zij willen bijdragen aan een betere wereld. Zo ook EarthToday, een organisatie die door middel van donaties de natuur beschermt. Of toch niet?

Micha Soentpiet

Onlangs kwam deze organisatie onder vuur te liggen. Quote stelt dat EarthToday zich voor doet als een goededoelenproject, terwijl het eigenlijk een organisatie is met een winst oogmerk. De oprichters zouden na een jaar of zeven zo'n € 3,6 miljard kunnen verdelen, schrijft Quote. EarthToday is van mening dat het Quote-artikel eenzijdig is en geen recht doet aan haar initiatief. Volgens EarthToday is zij altijd transparant over haar businessmodel geweest, zo is te lezen op de website.

Wanneer organisaties zich groener en/of duurzamer voordoen dan zij in werkelijkheid zijn, valt vaak de term *greenwashing*. Maar wat is greenwashing en wat betekent dat voor de jaarrekeningcontrole? Wat mag worden verwacht van de accountant van een organisatie waarbij sprake is van mogelijke greenwashing? En wat betekent het als de organisatie de mogelijke greenwashing ontkent en stelt dat feiten altijd op tafel lagen? Hiermee lijkt greenwashing een subjectief karakter te hebben. Je zou haast kunnen stellen dat de gebruikers, het maatschappelijk verkeer, bepalen of sprake is van greenwashing.

Standaarden

De term greenwashing komt niet voor in de huidige controlestandaarden. Op het eerste gezicht lijkt bij greenwashing sprake te zijn van fraude. Het management heeft mogelijk met (i) opzet, (ii) gebruikmakend van misleiding, een (iii) voordeel verkregen. Maar het laatstgenoemde element sluit niet aan op de definitie van fraude volgens Standaard 240.12a. Volgens die standaard dient namelijk sprake te zijn van een onrechtmatig of onwettig voordeel. Maar is daar altijd sprake van?

Bij EarthToday lagen de feiten op tafel. Het businessmodel is zelfs beschreven op de website. De promotiecampagnes bevatten echter geen expliciete verwijzing naar de mogelijke winst voor de oprichters. Wie bepaalt eigenlijk wat onrechtmatig of onwettig is? Moet de definitie van fraude worden verbreed? Of is de introductie van de term 'greenwashing' in de standaarden de oplossing?

Werkzaamheden accountant

Wat betekent dit voor de werkzaamheden van de controlerende accountant? De accountant kan van mening zijn dat hij/zij verantwoordelijk is voor het geven van een oordeel bij de jaarrekening. Mediaperikelen en de manier waarop een organisatie haar producten promoot vallen buiten het werkkterrein van de accountant. Dit is mogelijk een te enge benadering. De berichtgeving kan namelijk een aanleiding zijn voor de accountant om te twijfelen aan de integriteit van het management, met alle gevolgen voor de acceptatie, continuering en uitvoering van de controleopdracht. Het management is immers verantwoordelijk voor de promotionele activiteiten.

Los van de vraag of er sprake is van fraude, kan een indicatie van greenwashing gevolgen hebben voor de financiële positie van een organisatie. De Quote-publicatie heeft ertoe geleid dat diverse partijen de banden met EarthToday hebben verbroken. Ook dit zal de accountant vanuit een continuïteitsperspectief moeten beschouwen. In hoeverre komt het bestaansrecht in het geding als de reputatie van de organisatie dermate is beschadigd?

Nog niet uitgekristalliseerd

De wijze waarop een accountant moet reageren op indicaties van greenwashing is nog niet uitgekristalliseerd. Een link naar de wijze waarop de accountant omgaat met fraude (conform Standaard 240) is snel gemaakt. Maar er hoeft niet per se sprake te zijn van een onrechtmatig of onwettig voordeel. De gevolgen van indicaties van greenwashing kunnen echter groot zijn en daarmee een impact hebben op de jaarrekening.

De projectgroep Greenwashing van de NBA zal de komende tijd nadrukkelijk aandacht schenken aan dit fenomeen. Niet alleen op de invloed van greenwashing op de jaarrekeningcontrole, maar ook de invloed ervan op assurance-opdrachten bij duurzaamheidsrapportages.

Wie feedback heeft op dit voornemen rondom greenwashing, bepaalde zaken mist, of een actieve bijdragen wil leveren aan dit onderwerp, kan reageren via fraude@nba.nl.

Deel dit artikel

f in

Micha Soentpiet is lid van de projectgroep Greenwashing van de NBA, een samenwerkingsverband tussen de Werkgroep ESG Assurance en de Werkgroep Fraude, gericht op ESG-fraude.

GERELATEERD

DISCUSSIE | *Opinie* | 13 september 2022

Duurzame koekjes smaken het lekkerst

In de weg naar volwassenheid van duurzaamheidsinformatie gaan er ongetwijfeld dingen mis. Maar niets doen is geen optie. →

NIEUWS | *25 augustus 2022*

Proefschrift: 'Duurzaamheidsrapportages vaak oppervlakkig'

Beursgenoteerde ondernemingen in Europa integreren duurzaamheid steeds meer in hun risicogovernance processen, maar de gerapporteerde informatie blijft nog te vaak... →

NIEUWS | *01 juni 2022*

Topman vermogenstak Deutsche Bank weg na inval om 'greenwashing'

DWS, de vermogensbeheerder van Deutsche Bank, heeft zijn topman Asoka Wöhrmann vervangen na een inval door de Duitse autoriteiten op dinsdag. DWS wordt verdacht... →

DISCUSSIE | *Opinie* | 19 maart 2021

Greenwashing als frauderisico voor de jaarrekeningcontrole van de accountant

Hoe moet de accountant omgaan met beloftes rondom de compensatie van CO2-uitstoot in een bestuursverslag of een mvo-verslag? Risico's op fraude of greenwashing liggen... →

NIEUWS | *15 december 2020*

Financiële waakhonden willen toezicht op groene data

Groene data moeten ook een toezichthouder krijgen en de totstandkoming ervan moet wettelijk geregeld worden. →
